

NYA JÄGARSKOLAN

SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDETS KURSBOK FÖR JÄGARUTBILDNINGEN

FRÅGOR OCH SVAR

NYA JÄGARSKOLAN

SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDETS KURSBOK FÖR JÄGARUTBILDNINGEN

FRÅGOR OCH SVAR

Författare: Henrik Falk, Elisabeth von Essen

Referensgrupp: Niklas Holmqvist

JÄGAREFÖRLAGET

© Författarna och Jägareförbundet/Svenska Jägareförbundet

Författare frågor och kommentarer: Henrik Falk

Författare i övrigt och idé: Elisabeth von Essen

Projektleddning Jägareutbildningen: Elisabeth von Essen och Ulf Sterler

Projektleddning Nya Jägarskolan och pedagogisk idé: Elisabeth von Essen

Textredaktör: Karin Görling

Referensgrupp: Niklas Holmquist

Fotografer: Kenneth Johansson s 12 undre, 13, 16–17, 18 övre, undre, 26–27, 52, 59

Per Klaesson s 8, 12 övre, 15 undre, 21, 22, 28, 29, Hans Norgren s 4, 23, 42–43, 64

Elisabeth von Essen, omslagsfoto, s 15 övre, 19, 33, 51, Magnus Nyman, s 41, ur Nya Jägarskolan, Viltet
Sten Christoffersson s 32, 35 ur Vapen och skytte, Nya Jägarskolan

Illustrationer: Fredrik Enerbranth, Fredrik Saarkoppel, ur Nya Jägarskolan

Illustrationer fåglar: Måns Hjernqvist, ur Viltet, Nya Jägarskolan

Grafisk form: Sofia Scheutz

Tryck: Kristianstads Boktryckeri AB, Kristianstad 2007

ISBN 91-88660-86-9

INNEHÅLL

LÄSANVISNINGAR 5

Utgå från studiehandledningen 5

Tematiskt lärande 5

Besvara frågorna och repetera böckerna 5

Boken Frågor och svar 6

Inte jägarexamensfrågor! 6

Tre delar 6

ÖVNINGSFRÅGOR 9

JÄGAREN

Fråga nummer 3, 5, 26, 28, 30, 31, 34,
39, 42, 43, 44, 46, 47, 48, 51, 52, 54, 55,
56, 57, 59, 70, 71, 73

VILTET

Fråga nummer 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19,
20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30, 42,
44, 47, 50, 68, 71

JAKTEN

Fråga nummer 5, 7, 31, 32, 33, 34, 35, 36,
37, 38, 40, 45, 49, 70, 72

VAPEN OCH SKYTTE

Fråga nummer 46, 48, 49, 53, 54, 56, 58, 59, 60,
61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 70, 73

JAKTHUNDEN

Fråga nummer 5, 7, 31, 34, 36, 37, 40, 41

LAGEN

Fråga nummer 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12,
31, 35, 37, 40, 41, 46, 67

KOMMENTARER 39

FACIT TILL FRÅGORNA 63

Visa din omgivning hänsyn genom
att alltid bära ditt vapen oladdat.

Läs mer i boken
Vapen och skytte.

LÄSANVISNINGAR

Nya Jägarskolans **Frågor och svar** vänder sig framförallt till dig som håller på att ta jägarexamen. Den är den Nya Jägarskolans åttonde bok och bör användas som ett komplement till de övriga studie- och faktaböckerna i serien: Studiehandledningen, Jägaren, Viltet, Jakten, Vapen och skytte, Jakthunden och Lagen. All fakta till kommentarerna kommer från dessa böcker.

Utgå från Studiehandledningen

Utgångspunkten för dina studier bör vara boken Studiehandledningen och dess 20 jaktavsnitt. Handledningens upplägg med jaktavsnitt upplagda efter olika teman (Harjakt med drivande hund, Smygjakt efter råbock osv), diskussions- och bildfrågorna är avsedda att skapa förståelse för jakt, vilt och etik, för att underlätta för ett långt jaktliv i skogen samt för att göra inlärningen mer intressant.

Tematiskt lärande

Sättet att lära genom teman gör också att du kommer ihåg det du läst och lärt dig och att du praktiskt kan använda kunskaperna när du jagar.

Besvara frågorna och repetera böckerna

Innan du svarar på frågorna i **Frågor och svar** bör du noga ha läst igenom studie- och faktaböckerna i serien Nya Jägarskolan och besvarat de frågor som finns där. I varje faktabok finns stödjande frågor som underlättar lärandet och diskussions- och bildfrågor i Studiehandledningen.

Boken Frågor och svar

När du känner att du kan det du läst om i böckerna är det dags att ta fram **Frågor och svar**. Bästa sättet att använda boken är att besvara en fråga i taget. Känner du dig osäker eller vill repetera dina kunskaper läser du igenom kommentaren till frågan och de avsnitt i böckerna som finns avgivna. Annars går du bara vidare till nästa fråga.

Inte jägarexamensfrågor!

Viktig är att du inte använder frågorna som instuderingsfrågor, för de är inte jägarexamensfrågor tagna ut något prov utan endast exempel på hur frågorna kan vara formulerade utifrån fakta, förståelse och tillämpning av ämnena.

Tre delar

Boken **Frågor och svar** är uppdelad i tre delar

- A – Övningsfrågor
- B – Kommentarer
- C – Facit

A. Övningsfrågor

I del ett som består av 73 övningsfrågor ges exempel på samtliga ämnesområden i böckerna i Nya Jägarskolan, både som vanliga frågor och bildfrågor. Samtliga frågor har fyra alternativ. Endast ett av svaren är rätt.

Exempel

1. **Är det vid jakt tillåtet att sitta på pass i bilen och skjuta mot vilt?**
 - a. Ja.
 - b. Nej.
 - c. Ja, om bilens motor har varit avstängd i minst 5 minuter.
 - d. Ja, om jakten endast avser småvilt.

B. Kommentarer

Kommentarerna till frågorna ger en fördjupning av frågan samtidigt som du får en anvisning till de kapitel i böckerna som beskriver problemställningen och ämnet. Läs gärna igenom dessa sidor så får du en repetition innan eventuellt teoretiskt prov.

Exempel

Läs mer i Lagen s 28–29.

Tänk på att detta gäller alla typer av motordrivna fordon. Man får vid jakt inte sitta i, eller i anslutning till sitt fordon, även om motorn är avstängd.

Motordrivna fordon får inte heller användas för att söka efter, spåra, förfölja eller genskjuta vilt, för att hindra vilt att undkomma eller för att avleda viltets uppmärksamhet från den som jagar.

C. Facit

Samtliga frågor har ett bästa (rätt) svar.

Exempel

Svar – 1b

Jakt med stående fågelhund.
Läs mer i böckerna Jakten och
Jakthunden.

I väntan på viltet.
Läs mer om vaktjakt i boken Jakten.

B ÖVNINGSFRÅGOR

ÖVNINGSFRÅGOR

- 1. Är det vid jakt tillåtet att sitta på pass i bilen och skjuta mot vilt?**
 - a. Ja.
 - b. Nej.
 - c. Ja, om bilens motor har varit avstängd i minst 5 minuter.
 - d. Ja, om jakten endast avser småvilt.

- 2. I vilket av följande regelverk hittar man de flesta detaljregler om hur jakt får bedrivas?**
 - a. Vapenförordningen.
 - b. Lagen om viltvårdsområden.
 - c. Jaktkungörelsen.
 - d. Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt.

- 3. Du har jakträtten i ett litet skogsområde på 5 hektar. Där planerar du att göra en stor åtelplats för att locka till dig vildsvin från närliggande jaktområden. Din plan är att skjuta så många vildsvin som möjligt eftersom du hört att vildsvinen gjort skada på åkrar och betesmarker. Är detta tillåtet?**
 - a. Nej.
 - b. Ja, om din åtelplats ligger minst 200 m från din jaktområdesgräns.
 - c. Ja.
 - d. Ja, om du har tillstånd från polisen.

4. Du ska jaga rådjur och dovhjort.

Vilket av följande alternativ är riktigt när det gäller kravet på ammunitionen som du ska använda vid denna jakt?

- a. Kulvikt minst 6 g och expanderande kula.
- b. Kulvikt minst 3,2 g och anslagsenergi minst 2 000 joule 100 m från mynningen.
- c. Kulvikt minst 9 g, anslagsenergi minst 2 700 joule 100 m från mynningen och expanderande kula.
- d. Kulvikt minst 10 g, anslagsenergi minst 2 000 joule 10 m från mynningen och helmantlad kula.

5. Du ska ut och jaga gäss med bulvaner på en stubbåker.

Vilket av följande påståenden är riktigt?

- a. Apporterande eller markerande hund ska medföras om jakten sker efter solens nedgång.
- b. Apporterande eller markerande hund ska medföras.
- c. Apporterande eller markerande hund ska kunna finnas på plats inom två timmar.
- d. Apporterande eller markerande hund behöver aldrig medföras vid jakt med hjälp av bulvaner.

6. Under vilken tid på dygnet är det tillåtet att smygjaga rådjur?

- a. Under hela dygnet.
- b. En timme före solens uppgång till solens nedgång.
- c. Från solens uppgång till en timme efter solens nedgång.
- d. En timme före solens uppgång till en timme efter solens nedgång.

7. Du har skaffat en kortdrivande hund. Du ska ut på ditt jaktområde i början av oktober för att låta hunden träna på att driva rådjur eller hjort. Är detta tillåtet?

- a. Nej.
- b. Ja.
- c. Ja, om hunden driver viltet i högst 15 minuter.
- d. Ja, om du avstår från att skjuta rådjur.

8. Vilket av följande alternativ innehåller arter som får jagas under hela dygnet?

- a. Vildsvin, grävling och hare.
- b. Björn, räv och vildsvin.
- c. Rådjur, räv och änder.
- d. Dovhjort, grävling och mård.

9. Får du använda ficklampa eller strålkastare vid vaktjakt på natten?

- a. Ja.
- b. Nej.
- c. Ja, vid jakt efter vildsvin och räv.
- d. Ja, vid jakt efter grävling.

10. Vad heter vapenlagstiftningens tre viktigaste delar?

- a. Vapenlagen, vapenförordningen och jaktkungörelsen.
- b. Vapenlagen, vapenförordningen och vapenkungörelsen.
- c. Vapenlagen, vapenförordningen och Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om vapenlagstiftningen.
- d. Vapenlagen, vapenkungörelsen och jaktkungörelsen.

11. Vilket av följande påståenden är riktigt när det gäller kraven vid så kallad uppsiktsjakt?

- a. Den som lånar ut vapnet måste ha fyllt 25 år.
- b. Den som lånar vapnet måste ha fyllt 15 år.
- c. Den som lånar vapnet måste ha fyllt 16 år och ha godkänd jägarexamen.
- d. Den som lånar ut vapnet måste ha fyllt 20 år och ha godkänd jägarexamen.

12. Vilket av följande påståenden är riktigt när du åker bil och har med ett jaktvapen?

- a. Vapnet måste vara delat och vapnets huvuddel ska vara försett med vapenlås.
- b. Vapnet måste förvaras i fodral och vara gömt i bilen.
- c. Vapnet måste vara försett med vapenlås.
- d. Vapnet måste vara oladdat.

13. Vilket djur visas närmast på bilden?

- a. Dovhind.
- b. Kronhind.
- c. Råget.
- d. Älgkalv.

14. Vilken typ av älg visas på bilden?

- a. Ung ko.
- b. Äldre ko.
- c. Kalv.
- d. Tvåårig tjur.

15. Vilket djur visas på bilden?

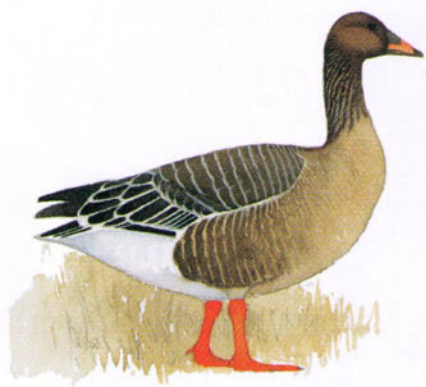
- a. Råbock som har fällt hornen.
- b. Getkid.
- c. Bockkid.
- d. Råget.

16. Vilket av följande påståenden om vildsvinet är riktigt?

- a. Suggan föder alltid två kullar om året.
- b. Vuxna galtar lever oftast ensamma förutom under brunsten.
- c. Brunsten sker oftast under augusti-september.
- d. En gylta blir könsmogen först vid två års ålder.

17. Vilket av hjortdjuren brunstar tidigast under året?

- a. Rådjuret.
- b. Älgen.
- c. Dovhjorten.
- d. Kronhjorten.

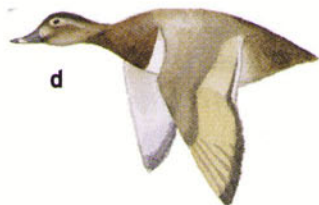
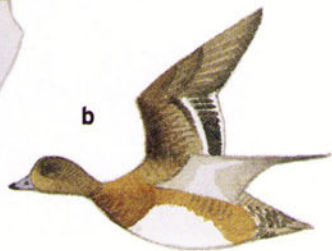
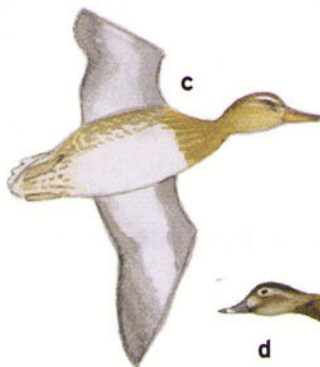
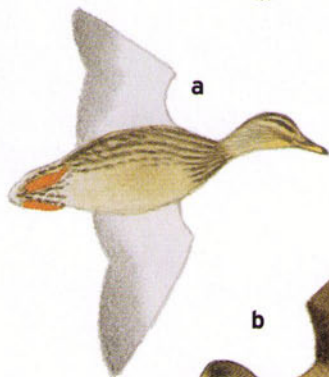

18. Vilken fågel visas på illustrationerna? (Övre)

- a. Bläsgås.
- b. Grågås.
- c. Fjällgås.
- d. Sädgås.

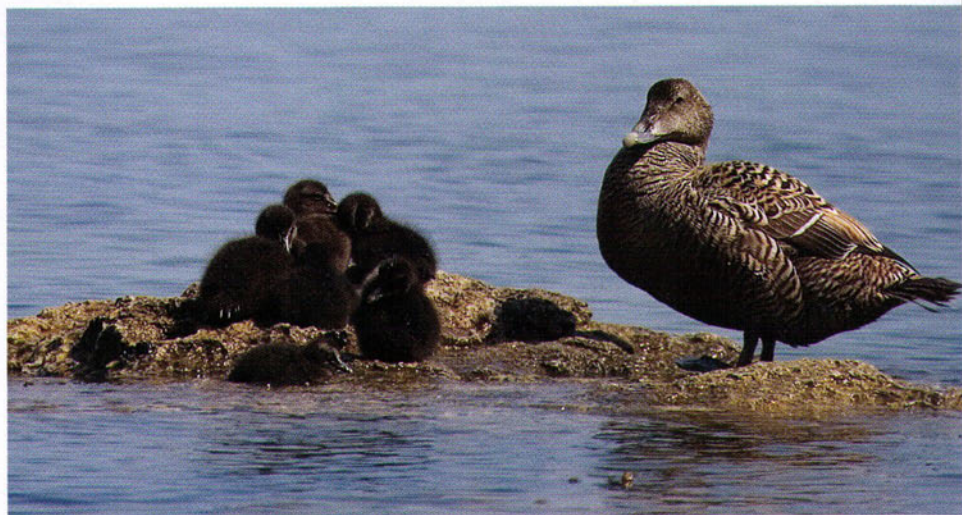
19. Vilken av följande bilder visar en gräsand? (Undre)

- a.
- b.
- c.
- d.

20. Vilken fågel
visas på bilden?

- a. Ejder.
- b. Sjöorre.
- c. Bergand.
- d. Storskrake.

21. Vilken fågel
visas på bilden?

- a. Järpe.
- b. Orre.
- c. Tjäder.
- d. Dalripa.

Råget, lätt att könsbestämma genom tofsen vid könsorganet. Djuret i mitten är en råbock vilket syns på penseln under buken.

Läs mer i boken Viltet.

22. Vilket djur visas på bilden?

- a. Iller.
- b. Hermelin.
- c. Mård.
- d. Mink

23. Vilken fågel visas på bilden?

- a. Vigg.
- b. Brunand.
- c. Bergand.
- d. Knipa.

24. Vilket djur visas på bilden?

- a. Skogshare.
- b. Vildkanin.
- c. Mohare.
- d. Fälthare.

25. Vad är älgens viktigaste föda under vintern?

- a. Mossa och lavar.
- b. Kvistar från tall och lövträd.
- c. Bärris och torrt gräs.
- d. Kvistar från gran och björk.

26. Vilken av följande biotoper uppskattas mycket av de flesta viltarter?

- a. Stora barrskogsområden.
- b. Äldre granskog.
- c. Våtmarker.
- d. Stora, sammanhängande åkrar.

27. Vilket av våra hjortdjur föder, normalt sett, sina ungar senast under året?

- a. Dovhjorten.
- b. Älgen.
- c. Kronhjorten.
- d. Rådjuret.

28. Vilken är den vanligaste dödsorsaken hos vuxna hjortdjur?

- a. Jakt.
- b. Sjukdomar.
- c. Svält.
- d. Trafiken.

29. Vilket av följande djur hävdar inte revir?

- a. Älg.
- b. Grävling.
- c. Räv.
- d. Rådjur.

30. Vilket av följande påståenden har störst betydelse för förökningstakten hos en klövviltspopulation?

- a. Det är viktigt att det finns ungefär lika många vuxna honor och hanar.
- b. Att det finns en hög andel medelålders honor i populationen.
- c. Unga honor föder flest ungar.
- d. Vädret under sommaren är helt avgörande för ungarnas överlevnad.

31. Vilken jaktmetod visas på bilden?

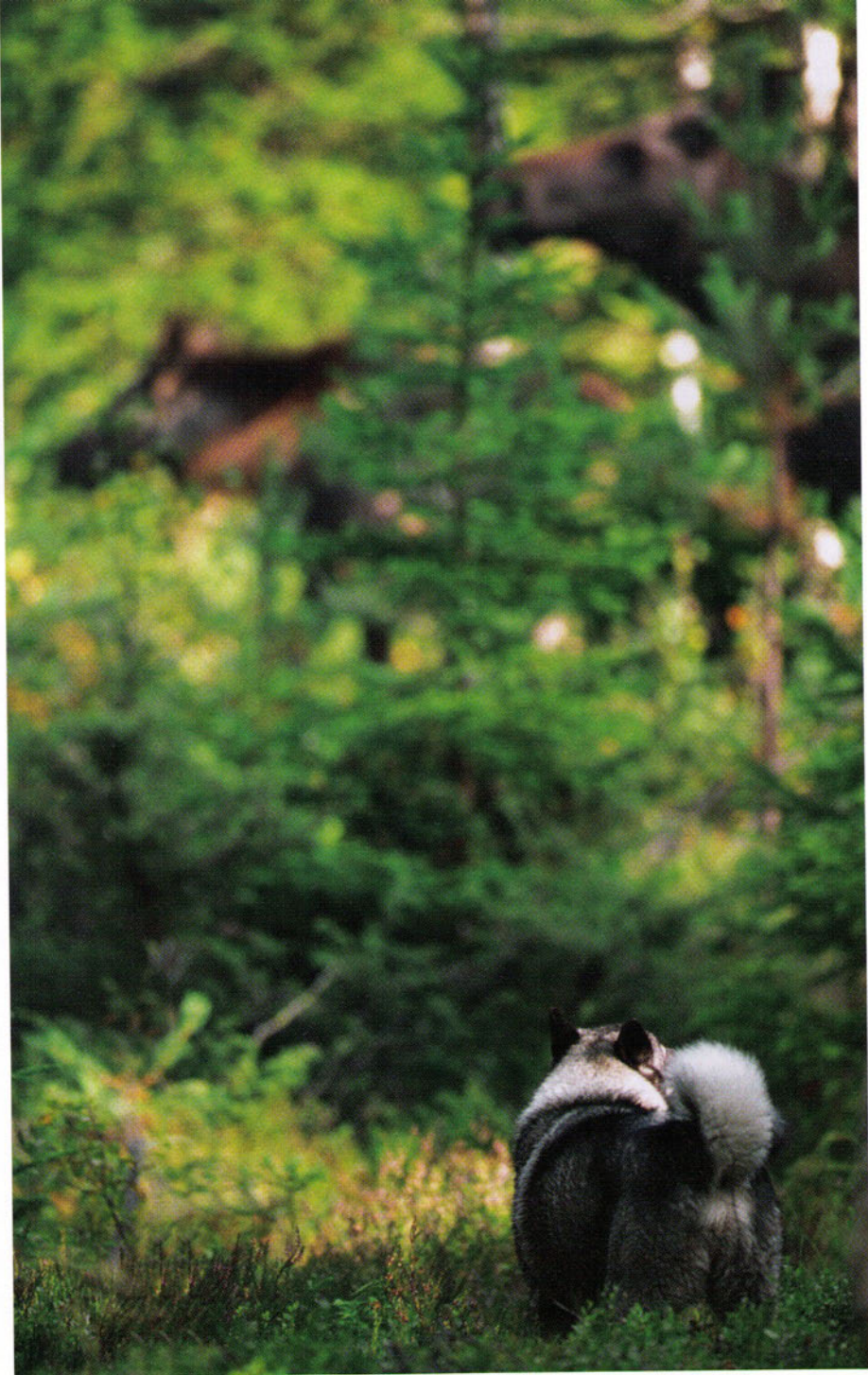
- a. Jakt med stötande hund.
- b. Jakt med kortdrivande hund.
- c. Jakt med ställande hund.
- d. Jakt med drivande hund.

32. Vad kallas den jaktmetod där jägaren sitter tyst och väntar på att ett skjutbart djur ska komma inom skotthåll?

- a. Vaktjakt.
- b. Smygjakt.
- c. Passjakt.
- d. Lockjakt.

33. Du är ute och jagar bock en kväll i slutet av september. Du har med dig din tax som både är duktig att driva rådjur och att spåra rådjur i koppel. Du får se en bock på ett hygge. Avståndet till bocken är cirka 400 m. Vilken jaktmetod är mest lämplig att använda för att du ska komma åt att skjuta bocken?

- a. Lockjakt.
- b. Jakt med drivande hund.
- c. Smygjakt.
- d. Jakt med ledhund.

34. Vad kallas jaktmetoden som visas på bilden? (Vänster bild)

- a. Jakt med stående hund.
- b. Jakt med trädkällare.
- c. Jakt med ställande hund.
- d. Smygjakt.

35. För vilket av följande fångstredskap krävs att användaren har genomgått särskild utbildning?

- a. Slagfälla för mink och mård.
- b. Stockfälla för mård.
- c. Alla levandefångstfällor.
- d. Fotsnara för räv.

36. Vilken jaktmetod visas på bilden? (Undre)

- a. Jakt med kortdrivare.
- b. Jakt med grythund.
- c. Jakt med ställande hund.
- d. Jakt med stående hund.

37. När ska man, normalt sett, påbörja ett eftersök på en skadskjuten älg?

- a. Så snabbt som möjligt efter skadskjutningen.
- b. Efter cirka 1 timme.
- c. Efter cirka 5 timmar.
- d. Efter cirka 12 timmar.

38. Du sitter på pass med kulgevär och skjuter mot ett rådjur. Vid träffen ser du hur rådjuret kniper upp buken och "skjuter rygg" för att sedan rusa iväg och försvinna in i skogen. Var har du sannolikt träffat med ditt skott?

- a. I halskotpelaren.
- b. I hjärtat.
- c. I frambenet.
- d. I buk eller lever.

39. Du sitter på pass under en älgjakt. Vad är viktigast att göra då du skjutit mot en älg som försvunnit från platsen efter skottet?

- a. Att du så snabbt som möjligt gör en skottplatsundersökning.
- b. Att du laddar om så att du kan skjuta om det dyker upp nya djur.
- c. Att du noterar om det fanns andra djur tillsammans med det påskjutna djuret och var dessa djur befann sig.
- d. Att du gör patron ur och går iväg och hämtar jaktledaren.

40. Vilka hundar kan tränas och får användas som spårhundar vid eftersök på klövvilt?

- a. Endast jakthundsraser.
- b. De flesta hundar.
- c. Endast stötande och ställande hundar.
- d. Endast drivande hundar.

41. Vad måste du särskilt tänka på om du ska jaga råbock i september?

- a. Att du måste använda kulgevär med tillhörande ammunition som uppfyller kraven för klass 1.
- b. Att du måste ha med dig en tränad eftersökshund på passet.
- c. Att du kan ha en tränad eftersökshund på skottplatsen inom två timmar från påskjutningen.
- d. Att du bör använda hagelgevär vid jakt på rådjur vid denna tid på året.

42. Det moderna jordbruket har påverkat raphönans livsmiljö vilket har gjort att raphönan har minskat i antal under de senaste 50 åren. Vilken av följande åtgärder kan bäst hjälpa raphönan på lång sikt?

- a. Att anlägga kantzoner och skyddsplanteringar, så kallade remisser, i jordbrukslandskapet.
- b. Att öka avskjutning av fasan som konkurrerar med raphönan.
- c. Att anlägga viltvatten.
- d. Att stödutfodra och att utplantera raphöns.

43. Många jägare placerar ut saltstenar på kapade trädstammar. Vilket av följande påståenden är riktigt?

- a. Många viltarter uppskattar att slicka i sig salt.
- b. Klövviltet tycker om att skrubba sig mot den salta trädstammen för att hålla parasiter borta från pälsen.
- c. Saltet som rinner ned på marken fungerar som gödsling för växterna vilket skapar mer foder åt viltet.
- d. Utplacering av saltstenar är en gammal tradition som är onödig.

44. Ditt jaktlag vill försöka öka antalet rådjur och harar på jaktområdet. Vilket av följande alternativ är den bästa metoden om man vill lyckas med detta?

- a. Öka stödutfodringen.
- b. Öka avskjutningen av räv och stödutfodra.
- c. Skapa jaktfria områden där viltet inte störs.
- d. Utplantering av rådjur och hare.

Björn jagas ofta med löshund.

Läs mer i böckerna Jakten
och Studiehandledningen

45. Du har skjutit ett skott mot en älg som faller ihop direkt vid träffen och blir liggande. Vad ska du särskilt tänka på i denna situation?

- a. Informera dina passgrannar via jaktradion.
- b. Göra patron ur.
- c. Ladda om och vara beredd att skjuta på nytt om älgen reser på sig.
- d. Informera jaktledaren via jaktradion.

46. Vad ska du särskilt tänka på vid jakt efter gäss med hagelgevär?

- a. Att alltid använda största tillåtna hagelstorlek då gäss är "hårdskjutna".
- b. Att försöka träffa huvud och hals.
- c. Att inte skjuta på längre avstånd än 20 m.
- d. Att använda trång borrning på hagelgeväret.

47. Du sitter på pass i ett torn under en klövviltjakt. Det är tillåtet att skjuta dovhjort, älg och rådjur. Plötsligt dyker det upp djur framför dig på cirka 60 m avstånd, se bilden. Hur ska du göra i denna situation?

- a. Avstå skott, djuret är inte tillåtet att skjuta.
- b. Skjut djuret, tillfället är perfekt.
- c. Avstå skott, kulfånget är inte tillräckligt bra.
- d. Skjut om djuren kommer närmare.

48. Du sitter på pass under en älgjakt. Plötsligt får du se en älg framför dig. Älgen går sakta framåt. Du bedömer att avståndet till älgen är 60-70 meter. Hur ska du göra i denna situation?

- a. Skjut, tillfället är perfekt.
- b. Avstå skott, kulfång saknas.
- c. Skjut, om djuret stannar och står still.
- d. Avstå skott, det är för långt håll.

49. Du är bjuden på bäverjakt och du smyger med ditt kulgevär längs en bred å. Plötsligt får du se en bäver komma simmande mot dig på cirka 100 m avstånd. Du ställer dig bakom ett träd och tar stöd för vapnet mot trädet. Vad ska du särskilt tänka på i denna situation?

- a. Skjut endast om bävern går upp land.
- b. Skjut alltid mot huvud eller hals.
- c. Att ditt kulgevär och ammunition måste uppfylla kraven för klass 1.
- d. Att bävern är "hårdskjuten" och att du alltid ska försöka skjuta minst två skott.

50. Vad ska du särskilt tänka på vid sträckjakt efter änder?

- Att ditt hagelgevär alltid har minst en pipa med full trångborrning.
- Att skjutavståndet är maximalt 35 m.
- Att du alltid ska använda så små hagel som möjligt, helst US nr 8–9.
- Att det kan vara svårt att artbestämma änder som kommer flygande.

51. Du står på pass under en älgjakt. Rakt framför dig dyker det upp en svampplockare som har en hund i koppel. Svampplockaren har ännu inte sett dig. Hur bör du göra i denna situation?

- Försöka gömma dig så att du inte behöver bli störd i din jakt.
- Gå fram och förklara att svampplockning inte är tillåtet när jakt pågår.
- Stå kvar på passet och ropa att svampplockaren av säkerhetsskäl måste lämna området.
- Söka kontakt med svampplockaren och berätta i vilket område som jakten pågår.

52. Du är på älgjakt och sitter på pass i kanten av ett stort hygge. En bit bort längs kanten på hygget står din jaktkamrat på pass. Ute på hygget dyker det upp en älg som är på väg mot din kamrat. Du sitter i ett torn och har bra stöd för ditt vapen och siktar mot älgens bredsida. Ditt avstånd till älgen är cirka 130 m. Viket av följande alternativ är riktigt?

- Skrik och vifta så att älgen verkligen fortsätter mot din kamrat.
- Skjut älgen.
- Avstå skott, älgen är på väg mot din kamrat som sannolikt får ett bättre skottillfälle.
- Avstå skott, man får aldrig skjuta mot en älg i rörelse.

53. Vid ett avbrott under en älgjakt ska du lägga in ditt kulgevär i bilen. Kikarsiktet på vapnet råkar slå i bakluckan och det blir ett märke på kikarsiktet. Vilket av följande alternativ är riktigt i denna situation?

- a. Provskjut vapnet innan du sätter dig på nästa pass.
- b. Avbryt jakten, du måste lämna in vapnet och kikarsiktet till en vapentekniker.
- c. Fortsätt jakten, moderna kikarsikten är mycket oömma och tål det mesta.
- d. Kontrollera kikärfästets skruvar så att dessa är åtdragna innan du sätter dig på nästa pass.

54. Vilket av följande alternativ är ett bra kulfång när du sitter på pass på marken och avlossar skott med ett kulgevär?

- a. En frusen åker.
- b. Tät skog med grova trädstammar.
- c. En slänt av jord eller sand.
- d. Täta buskar och ris.

55. Du sitter på pass med ditt kulgevär. Jaktledaren meddelar på jaktradion att jakten är avslutad och att ni ska återsamlas. Vad ska du särskilt tänka på i denna situation?

- a. Ta kontakt med dina närmaste passgrannar och kontrollera att de uppfattat meddelandet.
- b. Gör patron ur.
- c. Smyg sakta och tyst från ditt pass då man ofta får en skottchans då andra passkyttar går från sina pass.
- d. Sitt kvar på passet i cirka 5 minuter innan du gör patron ur.

56. Du är på harjakt med stövare och står på pass vid en väg (du är jägaren på bilden). Du hör hunden skälla och drevet närmar sig ditt pass. Plötsligt dyker haren upp på cirka 20 m avstånd. Du ser det som visas på bilden. Vilket av följande alternativ är riktigt?

- a. Avstå skott, man får aldrig skjuta mot ett vilt i rörelse.
- b. Skjut, tillfället är perfekt.
- c. Avstå skott, det finns en människa i skjutriktningen.
- d. Skjut, människan på vägen är inte i den exakta skjutriktningen.

57. Du har just varit med vid jaktledarens genomgång under en älgjakt. Du sitter nu i bilen och är på väg till ditt pass. Jaktledaren sa ingenting om när man får ladda sitt vapen. Du ska gå cirka 500 m genom skogen till ditt pass. När ska du ladda ditt vapen?

- a. När du går från bilen.
- b. När du har kommit fram till ditt pass.
- c. När alla passkyttar är på sina pass.
- d. På jaktledarens order via jaktradion.

58. Vilken av följande bilder visar den bästa anläggningen?

- a. Bild 1.
- b. Bild 2.
- c. Bild 3.
- d. Bild 4.

a

b

c

d

59. Du är ute på harjakt en kall vinterdag. Det är mycket snö på marken och i träden. Vad är mest viktigt att tänka på i denna situation?

- a. Att vapnets precision oftast är sämre när det är kallt.
- b. Att ammunitionen fungerar dåligt om det är kallt.
- c. Att det inte får komma in snö i vapnets pipa.
- d. Att du alltid har ett isolerat skydd mot kylan på ditt kikarsikte.

60. Vilket av följande påståenden är riktigt när det gäller jakt med kulvapen?

- a. Använd ett vapen med kikarsikte som har variabel förstoring.
- b. Sträva efter att använda stöd när du skjuter.
- b. Skjut alltid sittande eller knästående.
- d. Skjut alltid stående utan stöd.

61. Vilket av följande påståenden är riktigt när det gäller jakt och skytte med hagelvapen laddat med hagelpatroner?

- a. Man skjuter bäst med ett modernt hagelvapen av typen ”hagelbock”.
- b. Det är viktigt att hagelvapnets kolv är anpassad efter skytten.
- c. Hagelvapnet är effektivt vid skott mot vilt på avstånd upp till 50 m.
- d. Skytte mot rörliga mål blir alltid lättare om man monterar ett rödpunktssikte på vapnet.

62. Vilket av följande påståenden är riktigt vid skytte med hagelvapen mot rörliga mål?

- a. Kroppens rörelse ska sitta i höfter och ben.
- b. Kroppens rörelse ska sitta i armarna.
- c. Vapnets rörelse ska avslutas samtidigt som skottet avfyras.
- d. Framförhållningen ska vara lika stor vid skott mot mål på avstånd mellan 10 och 30 m.

a

b

c

d

63. Vilket av bilderna visar ett kulvapen med cylindermekanism?

- a.
- b.
- c.
- d.

- 64. Du har tagit jägarexamen och ska köpa ett hagelvapen. Din kamrat påstår att kaliber 12, 16 eller 20 är i stort sett likvärdiga när de används vid jakt. Är detta ett riktigt påstående?**
- a. Nej, kaliber 20 är den bästa kalibern på skjutavstånd upp till 20 m.
 - b. Nej, kaliber 12 är den bästa kalibern.
 - c. Ja, om man använder patroner med samma antal hagel och hagelmaterial.
 - d. Ja, om man har samma trångborrning.
- 65. De flesta som jagar med kulvapen använder också ett kikarsikte på vapnet. Vilket av följande påståenden är riktigt?**
- a. Kikarsiktet ska ha minst 6 gångers förstöringsgrad.
 - b. Kikarsiktet ska ha så stor objektivdiameter som möjligt.
 - c. Kikarsiktet och kikarfästena ska vara av bra kvalitet.
 - d. Kikarsiktet bör ha belyst riktmedel.
- 66. Vad innebär uttrycket "hagelladdning" när man pratar om hagelpatroner?**
- a. Patronens vikt i gram.
 - b. Haglens sammanlagda vikt.
 - c. Krutladdningens vikt.
 - d. Haglens storlek.
- 67. Får man vid jakt med kulvapen i något sammanhang använda kulor som inte är konstruerade för att expandera?**
- a. Ja, vid jakt på tjäder.
 - b. Ja, vid jakt på bäver.
 - c. Nej.
 - d. Ja, vid jakt på rådjur.

68. Vad ska man särskilt tänka på vid jakt med hagelpatroner laddade med stålhagel?

- a. Att använda trekvarts eller full trångborrning.
- b. Att använda hagelstorlek US nr 6 (2,75 mm) eller mindre hagel.
- c. Att inte skjuta mot vilt på längre avstånd än 25–30 m.
- d. Att risken för rikoschetter är större jämfört med blyhagel.

69. Vilt kan orsaka skador på skogs- och jordbruksmark. Vilken viltart är, normalt sett, den som kan orsaka stora skador på odlingar i jordbruket?

- a. Vildsvin.
- b. Rådjur.
- c. Fälthare.
- d. Älg.

70. Var ska du placera skottet när du skjuter mot ett oskadat klövvilt med kulgevär?

- a. Ryggraden.
- b. Halsen.
- c. Lungorna.
- d. Levern eller mjälten.

71. Vem finansierar det mesta av viltforskningen i Sverige?

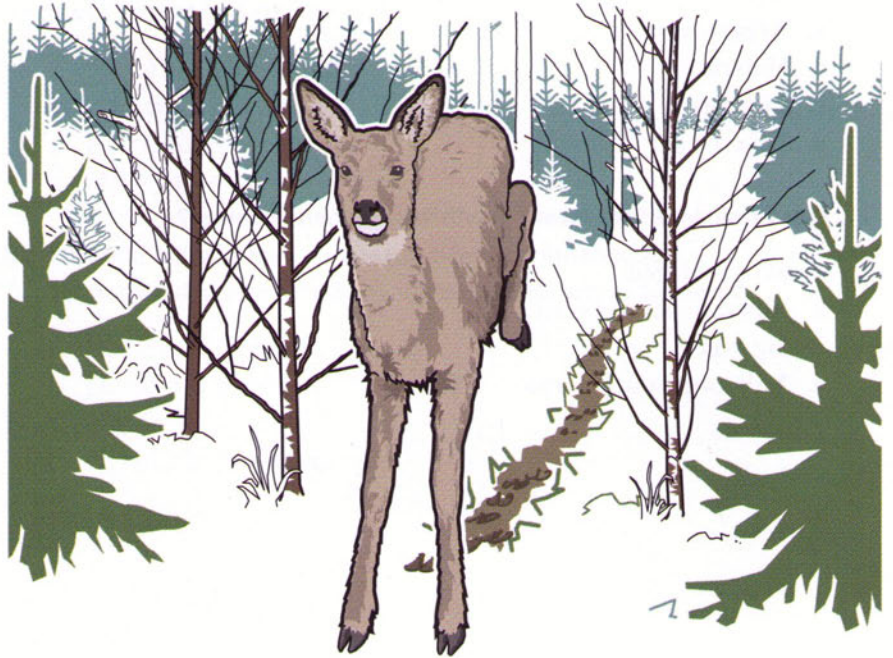
- a. Skogsbolagen.
- b. Alla som betalar skatt.
- c. Jägarna.
- d. Miljöorganisationerna.

72. Vilket av följande påståenden är riktigt vid jakt efter säl?

- a. Säl får jagas med kulvapen och ammunition som uppfyller kraven för klass 1 och 2.
- b. Man ska skjuta mot hjärt-lungområdet på sälen.
- c. Hagelgevär laddat med kulpatron, så kallad slug eller brennekekula, får användas vid jakt efter säl.
- d. Man ska skjuta mot huvudet på sälen.

73. Du står på pass med ditt hagelgevär under en rådjursjakt. Plötsligt dyker det upp ett rådjur framför dig, se bilden. Avståndet är 15-20 m. Vilket av följande alternativ är riktigt?

- a. Avstå skott, det är för långt håll
- b. Skjut, skottillfället är bra.
- c. Avstå skott, undvik att skjuta rakt framifrån.
- d. Skjut om rådjuret kommer närmare.

KOMMENTARER

Fråga 1.

Läs mer i Lagen s 28-29.

Tänk på att detta gäller alla typer av motordrivna fordon. Man får vid jakt inte sitta i, eller i anslutning till sitt fordon, även om motorn är avstängd.

Motordrivna fordon får inte heller användas för att söka efter, spärra, förfölja eller genskjuta vilt, för att hindra vilt att undkomma eller för att avleda viltets uppmärksamhet från den som jagar.

Fråga 2.

Läs mer i Lagen s 9-10.

Som jägare är man skyldig att känna till de regler som gäller. En bra start är att känna till namnen på de viktigaste regelverken så att man vet var man ska söka sin kunskap.

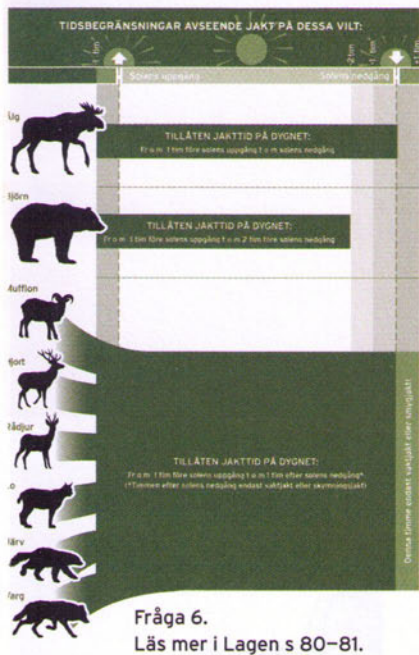
Fråga 3.

Läs mer i Lagen s 30-32 samt i Jägaren s 45.

Det kan vara svårt att dra gränsen mellan vad som är en viltvårdsåtgärd och vad som ska anses vara olovligt lockande av vilt. Fundera även på det som står § 4 Jaktlagen på s 13 i Lagen, att ”jakten ska anpassas efter tillgången på vilt”.

Fråga 1.
Läs mer i Lagen s 28-29

Fråga 4.

Läs mer i Lagen s 35–37.

Observera att ett kulvapens ”klassindelning” styrs av anslagsenergin, kulvikten och kulans konstruktion. Rådjuret är det enda klövvilt som får jagas med kulvapen som uppfyller kraven för klass 2. För övriga arter av klövvilt krävs klass 1.

Fråga 5.

Läs mer i Lagen s 56–58, Jägaren s 39–40, Jakten s 117–119, samt i Jakthunden s 67–75.

Tänk på att hunden måste vara lämpad för sitt ändamål, trots att inte lagstiftningen ställer några formella krav. Tänk också på att det som lagstiftningen kräver avseende apportrande eller markerande hund kan påstås vara ”minimikrav”. Givetvis kan man ha stor nytta av en bra apportör även om man jagar till exempel fasan eller kråka mitt på dagen.

Fråga 6.

Läs mer i Lagen s 80–81.

Huvudregeln är att det är tillåtet att jaga dygnet runt. För vissa arter gäller dock vissa begränsningar. Rådjur får jagas från en timme före solens uppgång till och med en timme efter solens nedgång. Under timmen efter solens nedgång får jakten endast bedrivas som vakt- eller smygjakt. Trots dessa regler så kan det vara klokt att avbryta jakten tidigare så att man har tid att genomföra ett eventuellt eftersök innan det blir mörkt på kvällen.

Fråga 7.

Läs mer i Lagen s 49–51, Jakten s 38–39 samt i Jakthunden s 51–55.

Viktigt att känna till de olika tiderna då hund får användas för jakt och jaktträning. För hjort och rådjur gäller att man får träna och jaga med sin hund (som förföljer vilt) från 1 oktober–31 januari eller den tidigare tidpunkt då jakten ska vara avslutad. För dovhjort som har en allmän jakttid ända till sista februari innebär detta att man under februari månad inte får jaga med hundar som förföljer vilt.

Fråga 8.

Läs mer i Lagen s 80–81.

Huvudregeln är att det är tillåtet att jaga dygnet runt. För vissa arter gäller dock vissa begränsningar.

Fråga 9.

Läs mer i Lagen s 42.

Huvudregeln är att det är förbjudet att använda belysning i samband med jakt. Det finns dock vissa undantag. Tänk också på att belysning/lampor är fullt tillåtet vid eftersök på skadat vilt. Eftersök är inte jakt i lagens mening och därför är det tillåtet att använda hjälpmedel som normalt inte får användas vid jakt.

Fråga 10.

Läs mer i Lagen s 9–10.

Som jägare är man skyldig att känna till de regler som gäller. En bra start är att känna till namnen på de viktigaste regelverken så att man vet var man ska söka sin kunskap.

Fråga 11.

Läs mer i Lagen s 110–113.

Notera att man nyligen (2006) beslutat att den som är under 18 år inte behöver betala statlig viltvårdsavgift (statligt jaktkort).

Fråga 12.

Läs mer i Lagen s 30.

Denna fråga handlar om hur ett vapen ska förvaras i bil då vapnet är under uppsikt hela tiden. Andra krav på förvaring i bil gäller om vapnet måste lämnas utan uppsikt, läs mer om detta i Lagen s 115–117.

Fråga 13.

Läs mer i Viltet s 137–141.

Lär dig att skilja de olika hjortdjuren från varandra genom att lära dig deras olika kännetecken. Tänk på att dovhjorten kan förekomma i alla färgvarianter från vitt till svart. Dohjorten har en lång svans och en ”knyckig” gång.

Fråga 13.
Läs mer i Viltet s 137–141.

Spanieln är en
utmärkt apportör.
Läs mer i Jakthunden.

Fråga 14.

Läs mer i Viltet s 36–46.

De flesta svenska jägare kommer att jaga älg förr eller senare i sitt jägarliv. Det är viktigt att lära sig hur man ser skillnad på till exempel en kalv och en vuxen älg.

Fråga 15.

Läs mer i Viltet s 52–58.

Viktigt att man verkligen lär sig att se skillnad på ung–gammal, hona–hane inom respektive art. När man jagar rådjur i december–januari så stöter man ofta på bockar som fällt hornen. Hur ser man skillnad på en get och en bock som fällt sina horn?

Fråga 16.

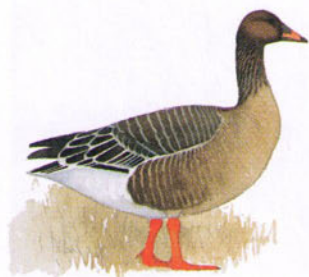
Läs mer i Viltet s 144–149.

Vildsvinen ökar snabbt i antal i Sverige. Det finns flera olika anledningar till detta, vilka?

Fråga 17.

Läs mer i Viltet s 29, 36, 47, 52 och 137.

Då den allmänna jakttiden på handjur av denna art börjar den 16 augusti så kan det ibland vara så att lockjakt är en mycket effektiv jaktmetod. Fundera på vad det beror på?

Fråga 18.

Läs mer i Viltet s 105–109, 166–168, 208–210, 252–255.

Ska man jaga fågel så är det av största vikt att man lär sig att se skillnad på olika arter. De jaktbara gässen i Sverige är kanadagås, grågås, sädgås och bläsgås.

Fråga 19.

Läs mer i Viltet s 211–220, 223–226, 239.

Ska man jaga änder ställs stora krav på att jägaren verkligen kan se skillnad på olika arter av änder. Ta alla chanser att studera vilt i verkligheten, även när du inte är ute på jakt. Ta med din kikare så snart som du går ut i naturen.

Fråga 18.

Läs mer i Viltet s 105–109, 166–168, 208–210, 252–255.

Fråga 20.

Läs mer i Viltet s 223, 226, 230-231, 258-261, 264-265.

Visste du att ejdern är vår tyngsta dykand? Vad skiljer gruppen dykänder från gruppen simänder? Vilken jaktmetod är vanligast då man jagar änder vid havskusten?

Fråga 21.

Läs mer i Viltet s 110-120, 290-295.

Visste du att dalriptuppen och dalriphönan lever i "parförhållande" under häckningsperioden? Även järpen lever i parförhållande. Tjädern och orren är däremot polygama, det vill säga tupparna parar sig med så många honor som möjligt. Tupparna lever efter parningen ensamma.

Fråga 22.

Läs mer i Viltet s 91-97, 160-162, 201-205.

Visste du att av dessa fyra mårddjur är det endast hermelingen som anlägger en vit vinterdräkt. Hermelingen är vårt vanligaste mårddjur. Hermelingen kallas ibland för lekatt. Hermelingen är fredad, iller, mink och mård får jagas.

Fråga 23.

Läs mer i Viltet s 223-229, 239, 256-258.

Visste du att en flygande knipa ofta avger ett karaktäristiskt, visslande ljud som skapas av vingslagen? Knipor och skrakar häckar gärna i holkar.

Fråga 24.

Läs mer i Viltet s 62-67, 150-155.

Visste du att skogshare, även kallad svenskhare, byter färg på vintern och anlägger en vit till grå färgdräkt? Fälthare, även kallad tyskhare, infördes i Sverige i mitten av 1800-talet.

Fråga 21.
Läs mer i Viltet s 110-120,
290-295.

Fråga 25.

Läs mer i Viltet s 38.

Under vintern betar älgen gärna tallkvistar från unga tallar. Blir betningen omfattande så kan det uppstå skador som orsakar ekonomisk skada för skogsägaren.

Fråga 26.

Läs mer i Jägaren s 131-136.

I början och mitten av 1900-talet dikades många våtmarker ut för att skapa nya skogs- och åkermarker. I dag kan man få bidrag för att anlägga eller återställa viltvatten.

Fråga 27.

Läs mer i Viltet s 36-58, 137-141.

Visste du att dovhinden och kronhinden oftast föder bara en kalv. I sällsynta fall kan de föda fler än en kalv. Älgar och rådjur föder ofta både två och tre kalvar per kid. Det kan även förekomma att en get föder fyra kid.

Fråga 28.

Läs mer i Viltet s 22-25 samt i Jägaren s 142-145.

Hos de flesta arter av småvilt är dödlighet på grund av jakt försumbar jämfört med andra dödsorsaker.

Fråga 29.

Läs mer i Viltet s 25-26, 36-39, 52-57, 84-87, 156-159.

Vissa viltarter, som till exempel rådjuret, hävdar revir endast under en del av året. Att hävda revir innebär att en individ försvarar ett område mot artfränder.

Fråga 30.

Läs mer i Viltet s 20-23 samt i Jägaren s 143-144.

En mycket viktig faktor som påverkar honornas fruktsamhet är deras "allmäntillstånd". Om en hona har haft svårt att hitta tillräckligt med bra föda under vintern och våren kan hennes reproduktion påverkas negativt det året.

Fråga 29.
Läs mer i Viltet s 110-120,
290-295.

Fråga 31.

Läs mer i **Jakten s 32–37, Jakthunden s 19–25, Lagen s 50–51 samt i Jägaren s 36–37.**

Det är viktigt att man har ett tillräckligt stort och välarronderat jaktområde om man ska släppa en drivande hund. Hunden väljer givetvis "sin egen väg" då den släppts. Detta gör att hunden ibland förflyttar sig långt bort från sin ägare då den driver vilt. Som jägare är man skyldig att tillse att drevet "i huvudsak går fram inom det egna jaktområdet".

Fråga 32.

Läs mer i **Jakten s 12–19.**

Vaktjakt eller smygjakt kan vara utmärkta jaktmetoder om man är ute efter att skjuta en särskild individ av en art. Det kan handla om den store bocken som man sett många gånger på samma plats på hygget i skymningen. Det kan handla om det trafikskadade djuret som hoppar på tre ben och som ofta söker sin föda på åkern, kväll efter kväll.

Fråga 33.

Läs mer i **Jakten s 20–29.**

I denna situation skulle även lockjakt kunna vara ett alternativ men då jakten sker i slutet av september så pågår ingen brunst hos rådjuren. Det är under brunsten (juli/augusti) som lockjakt på bock kan vara mycket effektivt. Då jakttiden på råbock börjar 16 augusti brukar lockjakt bara vara effektivt under de första dagarna, sedan upphör brunsten och det blir svårt att "lura" bockarna med locksignaler.

Fråga 34.

Läs mer i **Jakten s 40–46, Jakthunden s 27–31 samt i Jägaren s 50–51.**

Jakt med ställande hund efter älg kallas ofta för löshunds jakt. Hunden använder luktsinnet för att känna vittring både i luften och på marken. Även hörseln används för att lokalisera älg. Jämför detta med en kortbent, drivande hund som i huvudsak använder luktsinnet för att följa ett doftspår på marken.

Fråga 31.

Läs mer i **Jakten s 32–37, Jakthunden s 19–25, Lagen s 50–51 samt i Jägaren s 36–37.**

Fråga 35.
Läs mer i Lagen s 44–45
samt Jakten s 105.

Fråga 35.

Läs mer i Lagen s 44–45 samt Jakten s 105.

Det kan vara mer praktiskt att använda sig av slagfällor jämfört med levandefångstfällor vid fångst av vissa viltarter. Slagfällorna behöver inte vittjas varje dag. För vissa viltarter är bara levandefångstfällor tillåtna. Detta gäller för till exempel räv och grävling.

Fråga 36.

Läs mer i Jakten s 97–99 samt i Jakthunden s 61–65.

Visste du att grythundar som används för jakt kallas för "rävsprängare" eller "förloggare"? Kan du förklara skillnaden? Man kan även jaga vildkanin i gryt och då använder man sig av en tam iller i stället för en grythund.

Fråga 37.

Läs mer i Jakten s 114–116, Lagen s 54–56 samt i Jakthunden s 77–79.

Som ny jägare behöver man sällan ta eget ansvar för genomförandet av ett eventuellt eftersök på älg. Nästan alla jagar i ett jaktlag och där finns redan jaktledare och lämpliga eftersöksekipage.

Fråga 38.

Läs mer i Jakten s 112–113, 120–122.

Att se hur ett skjutet djur "tecknar i skottet" är ofta lättare sagt än gjort! Försök att i samma ögonblick som du avfyrar skottet också observera hur djuret reagerar vid träffen. Detta kan vara väldigt bra information att ha vid ett eventuellt eftersök.

Fråga 39.

Läs mer i Jägaren s 39–40, 60–63 samt i Jakten s 112–114.

Då man sitter på pass under en jakt med flera deltagare så ska man ha som grundregel att inte lämna sitt pass förrän jaktledaren gett klar-tecken till detta. Har man skjutit mot ett djur som försvunnit ur synhåll så skjutet man inte mot andra djur som eventuellt dyker upp på passet. Det är viktigt att man kan rapportera så mycket information som möjligt till jaktledaren innan eftersöket påbörjas. Vilken sorts

djur har jag skjutit mot? Var stod djuret då jag sköt? Hur ”tecknade” djuret i skottet? Fanns det fler djur tillsammans med det påskjutna djuret och så vidare.

Fråga 40.

Läs mer i **Jakthunden s 80 samt Lagen s 55.**

Många hundar går att träna till bra spårhundar. Det måste inte vara renrasiga jakthundar.

Fråga 41.

Läs mer i **Lagen s 55–56 samt i Jakthunden s 77.**

Tänk på att du före jakten måste ha ”gjort upp” med lämpligt eftersökkipage eller hundägare med lämplig hund, så att du inom två timmar från påskjutningen kan ha en eftersökshund på skottplatsen.

Fråga 42.

Läs mer i **Viltet s 135 och 170 s samt i Jägaren s 131–133.**

För en del småviltarter har det moderna jordbrukets utveckling gjort att det är ont om bra miljöer för viltet. Särskilt raphönan har drabbats då det ofta saknas skydd i jordbrukslandskapet. Om en utplantering av vilt ska lyckas på lång sikt så krävs att miljön är bra så att viltet trivs. Man bör även bedriva jakt på småviltets predatorer.

Fråga 43.

Läs mer i **Jägaren s 140.**

Den klassiska viltvårdsåtgärden! Uppskattas av många viltarter som slickar i sig saltet. Enkel och billig viltvård som gör stor nytta.

Fråga 44.

Läs mer i **Viltet s 16–25 samt i Jägaren s 140.**

En grundförutsättning för att lyckas med att öka antalet småvilt på lång sikt är att hålla tillbaka småviltets predatorer som till exempel räv och kråkor. Lågt predationstryck skapar gynnsam livsmiljö för övrigt småvilt. Det är även av stor vikt att man har bra biotoper med exempelvis skydd och mat för viltet att ”trivas i”.

Fråga 39.

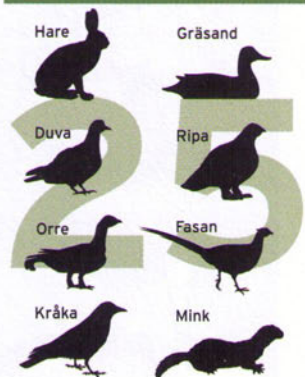
Läs mer i **Jägaren s 39–40, 60–63 samt i Jakten s 112–114.**

Rekommenderat längsta skjutavstånd vid hageljäkt

Max 20 m

Max 25 m

Fråga 46.

Läs mer i Vapen och skytte s 66, Jägaren s 34 samt i Lagen s 40.

Fråga 45.

Läs mer i Jakten s 122.

Då ett klövvilt faller ihop ”knall och fall” av ett kulskott ska man som jägare alltid snabbt ladda om och vara beredd om djuret skulle resa på sig. Om man träffat djuret för högt, i de så kallade taggutskotten, blir effekten att djuret faller ihop direkt. Denna typ av träff är dock inte dödlig. Ofta reser djuret på sig efter en stund då det ”kvicknat till”. Det har hänt mer än en gång att ett vilt rest på sig och sprungit iväg skadat och jägaren har suttit där med oladdat vapen!

Fråga 46.

Läs mer i Vapen och skytte s 66, Jägaren s 34 samt i Lagen s 40.

Gäss är stora fåglar och när de flyger förbi får man ofta känslan av att de befinner sig närmare än vad som är fallet. Det är alltså lätt att felbedöma avståndet. I Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt står som ett ”Allmänt råd” att man inte bör skjuta med hagelgevär mot gäss eller rådjur på längre avstånd än 20 m.

Fråga 47.

Läs mer i Viltet s 137–141 samt i Jägaren s 29–30.

Det är viktigt med artkännedom! Man måste veta vad det är som man avser att skjuta mot!

Fråga 48.

Läs mer i Jägaren s 48–50, 61 samt i Vapen och skytte s 113–114.

Man måste alltid se till att man har ett fullgott kulfång! Vid till exempel toppfågeljäkt är detta inte möjligt då man i de flesta fall skjuter snett upp mot himlen. Vid denna jaktform måste man ta hänsyn till vad som eventuellt kan finnas långt bort i skjutriktningen. Vet man om att det ligger hus eller bebyggelse i skjutriktningen, inom kulvapnets räckvidd, så ska man avstå att lossa skott!

Dovhjort vid saltsten.
Läs mer om dovhjorten
i Viltet s 137-141.

Knipor häckar gärna i holkar (kniphona).
Läs mer i Viltet s 227–229.

Fråga 49.

Läs mer i Jakten s 26 samt i Vapen och skytte s 100-101.

Undvik att skjuta mot bäver i vattnet. Vänta tills bävern går upp på land. Skjut då mot träffområdet hjärta/lungor. Att skjuta mot huvudet på en simmande bäver är inte att rekommendera, träffområdet är litet och dessutom kan det bli svårt att bärga den skjutna bävern.

Fråga 50.

Läs mer i Viltet s 211-212, 214, 216-217, 219-220, 222-231.

Artkännedom! Det är svårt att se skillnad på olika änder, särskilt i skymningen då sträckjakten ofta bedrivs. Det är också viktigt att inte skjuta på för långa avstånd!

Fråga 51.

Läs mer i Jägaren s 21-22, 68-71.

Allemansrätten gäller året runt. Som jägare måste man alltid vara beredd på att det kan finnas andra människor i skogen. Som jägare ska man uppträda korrekt och visa hänsyn.

Fråga 52.

Läs mer i Jägaren s 42-43.

I denna situation verkar det som att älgen är på väg rakt mot din jaktkamrat som kommer att få ett bättre skottillfälle än du. Dessutom är 130 m lite väl långt skjutavstånd och älgen är i rörelse.

Fråga 53.

Läs mer i Vapen och skytte s 84, 118-119.

Hantera alltid dina vapen med försiktighet. Även när de är oladdade. Ett kikarsikte som får en "smäll" kan leda till att vapnets träffläge förändras. Kontrollskjut alltid ditt vapen innan du skjuter mot ett vilt om du slagit i kikarsiktet.

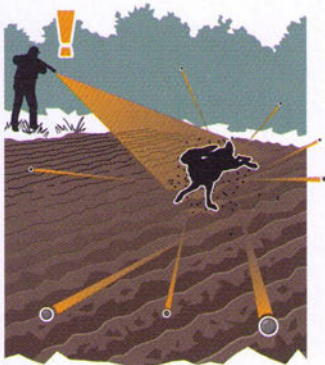
Gaffelhjort

Artontaggare

Fråga 47.

Läs mer i Viltet s 137-141 samt i Jägaren s 29-30.

Fråga 54.
Läs mer i Jägaren s 48–50 samt
i Vapen och skytte s 113–114.

Fråga 54.

Läs mer i Jägaren s 48–50 samt i Vapen och skytte s 113–114.

Tänk på att frusen mark kan göra att en kula eller ett hagel studsar iväg okontrollerat. Man ska ha som grundregel att man måste ha full uppsikt över kulans nedslagsplats, först då kan man prata om att man har ett bra kulfång.

Fråga 55.

Läs mer i Jägaren s 59–63.

När jaktledaren meddelat att jakten är avbruten så ska man göra patron ur. Ha som regel att göra detta direkt, utan fördröjning. Det är lätt att bli distraherad av prat i jaktradion, prylar som ska packas ner i ryggsäcken etcetera. Se verkligen till att ditt vapen är oladdat då du lämnar ditt pass.

Fråga 56.

Läs mer i Jägaren s 48–52, 54–56 samt i Vapen och skytte s 64.

Var alltid beredd på att det kan finnas andra människor i skogen! Var alltid försiktig med att lossa skott om det finns ”icke-jägare” i närheten. Även om personerna inte befinner sig i den direkta skjutriktningen så bör man visa hänsyn.

Fråga 57.

Läs mer i Jägaren s 54–56, 59–63.

Om ingenting annat nämnts vid jaktledarens genomgång, ladda ditt vapen då du är på plats på ditt pass. Ställ gärna frågor vid jaktledarens genomgång, hellre fråga en gång för mycket än en gång för lite.

Fråga 58.

Läs mer i Vapen och skytte s 110–112.

Många erfarna jägare och skyttar har hittat sina egna skjutstilar som passar. Det finns dock en del grundläggande regler som man bör följa då man lär sig skytte för att man ska kunna skjuta så bra som möjligt.

Fråga 59.

Läs mer i Vapen och skytte s 62–63 samt i Jägaren s 52–53.

Snö eller isproppar i pipan på hagelvapen och kulvapen kan vara förödande. Lossar man skott med snö eller is i pipan så kan vapnet sprängas sönder.

Fråga 60.

Läs mer i Vapen och skytte s 110–112.

Sträva alltid efter att underlätta ditt skytte då du är på jakt. Att skjuta utan stöd med kulvapen är betydligt svårare än att skjuta med stöd. Lär dig gärna att skjuta med hjälp av en så kallad skjutkäpp som du har med dig när du är på jakt.

Fråga 61.

Läs mer i Vapen och skytte s 41–42, 45–48.

Man måste i grunden lära sig att utföra en korrekt anläggning. När man behärskar anläggningstekniken ska man se till att man har en kolv som passar. Anlita gärna en skytteinstruktör och investera lite tid och pengar. Det lönar sig!

Fråga 62.

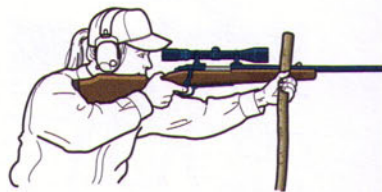
Läs mer i Vapen och skytte s 53–58.

Skytte med hagelvapen mot rörliga mål handlar om att lära sig en rörelse. Mycket av denna rörelse sitter i ben och höfter.

Fråga 63.

Läs mer i Vapen och skytte s 68–72.

Vapen med cylindermekanism, så kallade cylinderstudsare, är den vanligaste typen av kulvapen för jaktändamål i Sverige. Vad kan detta bero på?

Fråga 60.
Läs mer i Vapen och skytte
s 110–112.

Fråga 65.
Läs mer i Vapen och skytte
s 78–85.

Fråga 64.

Läs mer i Vapen och skytte s 24.

Tänk på att vapen i kaliber 20 väger något mindre än den vanliga kaliber 12. Ska man ha ett hagelvapen för jakt där man går mycket, till exempel ripjakt med stående fågelhund, så kan det vara skönt att ha ett lättare vapen.

Fråga 65.

Läs mer i Vapen och skytte s 78–85.

Generellt kan sägas att det brukar löna sig att skaffa ett kikarsikte och fästen av bra kvalitet. För klena fästen kan göra att vapnets träffläge förändras, med risk för skadskjutning som följd.

Fråga 66.

Läs mer i Vapen och skytte s 37–38.

I jägarkretsar pratas det ibland om till exempel ”28-grammare” eller ”32-grammare” eller ”36-grammare”. Vad man pratar om är haglens sammanlagda vikt i hagelpatronen. Det har alltså ingenting att göra med hur stor krutladdning som finns i patronen. Ibland kan man få höra att ”magnumpatroner”, det vill säga patroner med kraftiga hagelladdningar, vid jakt skulle vara överlägsna klenare laddade patroner. Detta är inte helt sant, läs mer om detta på ovan nämnda sidor i Vapen och skytte.

Fråga 67
Läs mer i Lagen s 36–37 samt
i Vapen och skytte s 95–97.

Fråga 67.

Läs mer i Lagen s 36–37 samt i Vapen och skytte s 95–97.

Krav på expanderande kula vid jakt gäller vid jakt efter de arter som kräver kulgevär med tillhörande ammunition i klass 1 och 2. För det vilt som får jagas med vapen i klass 3 och 4 finns inget krav på att det måste vara expanderande kula. En tjäder får jagas med kulgevär och ammunition tillhörande klass 1, 2 eller 3. Ofta används dock kulgevär i klass 1 och 2, särskilt vid så kallad toppfågeljakt efter tjäder och orre.

Använder man sådana kulgevär vid jakt efter tjäder får man använda så kallad helmantlad ammunition, som alltså inte expanderar. Skjuter man på en tjäder med expanderande kula så finns risk att hela fågeln förstörs. Fundera på varför man ofta använder vapen i klass 1 eller 2 vid toppfågeljakt?

Fråga 68.

Läs mer i **Vapen och skytte s 44** samt i **Jägaren s 50–51**.

Stål är ett betydligt hårdare material än bly. Det gör bland annat att haglen lättare studsar om de träffar någonting hårt. Man ska alltså undvika att skjuta stålhagel mot hårda ytor där haglen till och med kan studsa tillbaka mot skytten.

Fråga 69.

Läs mer i **Viltet s 146–147**.

Alla klövviltarter äter gärna av jordbruksgrödor. Förutom det som djuren äter upp så kan de orsaka så kallade trampskador på växande grödor. Vildsvinet är den art som riskerar att göra störst skador då de ofta bökar upp jorden. Det bildas högar som riskerar att skada jordbruksredskap samt att jord kan komma med i grödan då den skördas.

Fråga 70.

Läs mer i **Jägaren s 35, Jakten s 43** samt i **Vapen och skytte s 119–120**.

Skjut alltid mot det största träffområdet, det vill säga hjärt-lungområdet.

Fråga 71.

Läs mer i **Viltet s 298** samt i **Jägaren s 13, 72–73**.

Den viltvårdsavgift som varje jägare måste betala varje år används bland annat för viltforskning. Den jägare som väljer att bli medlem i Svenska Jägareförbundet bidrar också med pengar till viltforskning, en del av medlemsavgiften går till forskningsprojekt.

Fråga 70.
Läs mer i **Jägaren s 35, Jakten s 43** samt i **Vapen och skytte s 119–120**.

Fråga 72.

Läs mer i Jakten s 26–27.

Jakt efter säl är för de flesta svenska jägare någonting nytt. Sälen har under många år varit fredad. Antalet sälar ökar nu snabbt igen och därför har man nu börjat tillåta viss skyddsjakt.

Fråga 73.

Läs mer i Vapen och skytte s 65 samt i Jägaren s 35.

Man bör alltid ha som grundregel att avstå skott rakt framifrån mot större vilt. Det gäller både skott med hagelgevär och kulgevär. Träffområdet är väldigt litet och det ökar risken för skadskjutningar.

Orrhöna.

Läs mer i Viltet s 115–117.

Vaktjakt på vildsvin.

Läs mer om vildsvinet i boken
Viltet s. 144–149.

60 KOMMENTARER

Skott mot rörliga mål som levande fågel kräver mycket och kontinuerlig träning.
Läs mer i boken Vapen och skytte.

FACIT

1 b	16 b	31 d	46 c	61 b
2 d	17 a	32 a	47 a	62 a
3 a	18 d	33 c	48 b	63 a
4 c	19 a	34 c	49 a	64 c
5 b	20 a	35 d	50 d	65 c
6 d	21 d	36 b	51 d	66 b
7 b	22 c	37 b	52 c	67 a
8 a	23 d	38 d	53 a	68 d
9 b	24 d	39 c	54 c	69 a
10 c	25 b	40 b	55 b	70 c
11 b	26 c	41 c	56 c	71 c
12 d	27 a	42 a	57 b	72 d
13 a	28 a	43 a	58 b	73 c
14 c	29 a	44 b	59 c	
15 d	30 b	45 c	60 b	

JÄGAREFÖRLAGET är ett fackboksförlag hos Svenska Jägareförbundet med en utgivning som är inriktad på böcker för utbildning och praktiska handböcker inom jakt och viltvård. I utgivningen ingår även kursböckerna till jägarexamen.

NYA JÄGARSKOLAN är en serie helt nya utbildningsböcker för framför allt blivande jägare som ska ta jägarexamen. De kan även användas som uppslagsböcker för erfarna jägare. Syftet med Nya Jägarskolan är att på ett pedagogiskt och lättförståeligt sätt ge kunskap om alla de moment som du som blivande jägare kommer att stöta på i din aktiva jaktutövning. Nya Jägarskolan ingår i ett helt nytt projekt där även utvecklingen av utbildarna/cirkelledarna ingår som en viktig del.

I NYA JÄGARSKOLAN ingår böckerna:

JÄGAREN Handlar om etiska regler för jägaren, utrustning, jaktledarens förberedelser och anvisningar, att ta tillvara viltet, skinnhantering och troféer samt viltvård.
ISBN 91-88660-54-0.

VILTET Innehåller beskrivningar av de svenska jaktbara djurarterna placerade i sina geografiska sammanhang.
ISBN 91-88660-50-8.

JAKTEN Omfattar beskrivningar av hur olika jakter genomförs, vad jägaren bör tänka på i olika jaktsituationer, råd om lämpliga vapen och skottets verkan samt eftersök.
ISBN 91-88660-52-4.

VAPEN OCH SKYTTE Beskriver olika vapen: hagel-, kulgevär samt kombivapen, vad som är viktigt att tänka på vid träning av skytte, utrustning, ammunition och förvaring.
ISBN 91-88660-56-7.

JAKTHUNDEN Innehåller fakta om olika hundraser och deras användning samt hur du bedriver jakt med hund.
ISBN 91-88660-58-3.

LAGEN Behandlar den lagstiftning som reglerar när du får jaga, förvaring av vapen, jakt med hund med mera.
ISBN 91-88660-62-1.

**STUDIE-
HANDLEDNINGEN** Innehåller pedagogiska anvisningar och stöd till inläringen av Nya Jägarskolans teoretiska avsnitt.
ISBN 91-88660-60-5.

NYA JÄGARSKOLAN

SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDETS KURSBOK FÖR JÄGARUTBILDNINGEN

FRÅGOR OCH SVAR är **NYA JÄGARSKOLAN**s åttonde bok och bör användas som ett komplement och inte som ett instuderingsmaterial till de övriga studie- och faktaböckerna i serien: **VILTET, JÄGAREN, JAKTEN, VAPEN OCH SKYTTE, LAGEN, JAKTHUNDEN** och **STUDIEHANDLEDNINGEN**. När du känner att du kan det du läst i böckerna är det dags att ta fram **FRÅGOR OCH SVAR** för att se hur frågorna på provet är formulerade.

NYA JÄGARSKOLAN vänder sig till framför allt nya jägare som ska ta jägarexamen men kan även användas som uppslagsbok för den erfarna jägaren.

Syftet med **NYA JÄGARSKOLAN** är att på ett mer praktiskt och probleminriktat sätt ge kunskap om alla de delar som den blivande jägare kan ställas inför i sin aktiva jaktutövning.

ISBN 91-88660-86-9

9 789188 660862